

Liz Nugent

In de schaduw

A.W. Bruna Uitgevers

DEEL 1
1980

1

Lydia

Mijn man wou Annie Doyle niet vermoorden, maar dat leugenachtige kreng verdiende het. Nadat we van de eerste schrik waren bekomen, probeerde ik hem te beletten om over haar te praten. Ik stond het alleen toe om onze alibi's op elkaar af te stemmen of te bespreken hoe we eventueel bewijsmateriaal konden wegwerken. Hij raakte er ontzettend overstuur van en het leek me het beste om verder te gaan met ons leven alsof er niets was gebeurd. Hoewel we het er niet over hadden, nam ik de gebeurtenissen van die avond in gedachten telkens opnieuw door, wensend dat één aspect, één detail anders was, maar een feit is een feit en daar moesten we mee leren leven.

Het was 14 november 1980. Alles was van tevoren gepland. Niet haar dood, maar de ontmoeting, om te kijken of ze betrouwbaar was, en zo niet, om ons geld terug te krijgen. Ik wandelde twintig minuten lang over het strand om er zeker van te zijn dat er verder niemand was, maar daar hoefde ik me geen zorgen over te maken. Op die akelig gure avond was het strand verlaten. Toen ik ervan overtuigd was dat ik alleen was, ging ik op het bankje zitten om te wachten. De golven voerden een meedogenloze wind aan, dus ik trok mijn kasjmier jas strak om me heen en zette de kraag op. Andrew arriveerde stipt op tijd en parkeerde de auto

niet al te ver van de plek vandaan waar ik zat, zoals ik hem had opgedragen. Ik keek van twintig meter afstand toe. Ik had tegen hem gezegd dat hij de confrontatie met haar moest aangaan. En ik wilde haar met eigen ogen zien, om te bepalen of ze geschikt was. Het was de bedoeling dat ze uit de auto zouden stappen en langs me zouden lopen. Maar dat deden ze niet. Nadat ik tien minuten had gewacht, begon ik me af te vragen waarom het zo lang duurde. Ik stond op en liep naar de auto. Toen ik dichterbij kwam, hoorde ik luide stemmen. En opeens zag ik dat ze met elkaar vochten. Het portier aan de passagierskant zwaaide open en ze probeerde uit te stappen. Hij trok haar echter naar zich toe. Ik zag dat hij zijn handen om haar keel had geklemd. Ik sloeg haar worsteling even gebiologeerd gade en vroeg me af of ik het me misschien inbeelde. Toen herpakte ik me, verdreef ik mijn verwarring en rende ik naar de auto.

‘Hou op! Andrew! Wat doe je?’ Ik hoorde zelf hoe schrill mijn stem klonk. Haar ogen draaiden zich geschokt en doodsbang naar me toe, en rolden toen weg in haar hoofd.

Hij liet haar onmiddellijk los en ze zakte rochelend achterover. Ze was bijna dood, maar nog niet helemaal, dus graaide ik het stuurslot uit de ruimte bij haar voeten en liet het eenmaal op haar schedel neerkomen. Ze begon te bloeden, schokte zacht en bleef toen roerloos liggen.

Ik weet niet goed waarom ik dat deed. Instinct?

Ze leek jonger dan tweeëntwintig. Ik keek verder dan de ordinaire make-up en het haar dat zo diepzwart geverfd was dat het bijna blauw leek. Van haar misvormde bovenlip liep een lelijk wit litteken naar het neustussenschot. Ik vroeg me af waarom Andrew daar nooit iets over had gezegd. Tijdens de worsteling was haar jack bij haar ene arm naar beneden gegleden en in de kromming van haar elleboog zag ik bloederige korstjes. Ze had een sarcastische uit-

drukking op haar gezicht, een spottende grijns die de dood niet had kunnen wissen. Ik mag graag denken dat ik die jonge vrouw een gunst heb bewezen, zoals je een gewond vogeltje uit zijn lijden verlost. Zoveel compassie verdiende ze niet.

Andrew had altijd al een kort lontje gehad. Hij kon om kleine, onbeduidende dingen door het lint gaan en was dan vrijwel meteen daarna berouwvol en kalm. Deze keer werd hij echter hysterisch; hij huilde en schreeuwde zo hard dat het in de wijde omtrek te horen moest zijn.

‘O, jesus christus! O, jesus!’ herhaalde hij steeds, alsof de Zoon van God hem hieruit kon redden. ‘Wat hebben we gedaan?’

‘We?’ Ik was ontzet. ‘Jij hebt haar vermoord!’

‘Ze lachte me uit! Je had gelijk. Ze zei dat ik een gemakkelijk doelwit was. En dat ze naar de media zou stappen. Ze wilde me chanteren. Ik werd razend. Maar jij... jij hebt het afgemaakt. Misschien was het anders wel goed met haar gekomen...’

‘Dat moet je niet... Dat moet je niet zeggen, sukkel. Wat ben je toch een idioot!’

Hij vertrok gekweld zijn gezicht. Ik kreeg medelijden met hem. Ik zei dat hij zich moest vermennen. We moesten ervoor zorgen dat we eerder thuis waren dan Laurence. Ik droeg hem op me te helpen om het lichaam in de kofferbak te leggen. Hij deed met betraande ogen wat ik zei. Tot mijn woede bleken zijn golfclubs, die hij al een jaar niet had gebruikt, een groot deel van de ruimte in beslag te nemen, maar gelukkig was het lijk precies zo licht en mager als ik had verwacht, en nog buigzaam, dus lukte het ons haar erin te proppen.

‘Wat moeten we nu met haar doen?’

‘Dat weet ik niet. We moeten kalm blijven. We bedenken morgen wel iets. Nu moeten we naar huis. Wat weet je over haar? Heeft ze familie? Iemand die naar haar op zoek zal gaan?’

‘Geen idee... Ze... Volgens mij had ze het over een zus.’

‘Op dit moment weet niemand dat ze dood is. Niemand weet dat ze wordt vermist. Dat moeten we zo zien te houden.’

Toen we een kwartier na middernacht bij Avalon aankwamen, zag ik aan de schaduw uit het raam dat de lamp op het nachtkastje in Laurence’ slaapkamer brandde. Ik had er echt willen zijn toen hij thuiskwam, om te horen hoe zijn avond was geweest. Ik vroeg Andrew om een glas cognac voor ons allebei in te schenken en ging zelf een kijkje nemen bij onze zoon. Hij lag languit op zijn bed en verroerde zich niet toen ik met een hand door zijn haar woelde en hem een zoen op zijn voorhoofd gaf. ‘Welterusten, Laurence,’ fluisterde ik, maar hij was diep in slaap. Ik deed de lamp uit, sloot de deur van zijn slaapkamer en liep naar de badkamer om een valiumtablet uit het medicijnkastje te halen voordat ik terugging naar beneden. Ik moest rustig worden.

Andrew beefde van top tot teen. ‘Jezus, Lydia. We zitten diep in de problemen. Misschien moeten we de politie bellen.’

Ik schonk zijn glas bij en goot het laatste restje uit de fles in dat van mij. Hij was in shock.

‘En Laurence’ leven voorgoed verpesten? Morgen is er weer een dag. Dan handelen we dit wel af, maar wat er ook gebeurt, we móéten aan Laurence denken. Hij mag hier niets van weten.’

‘Laurence? Wat heeft hij er nu mee te maken? Het gaat

om Annie. Lieve god, we hebben haar gedood. We hebben haar vermoord. We gaan de gevangenis in.'

Ik ging helemaal niet de gevangenis in. Wie moest er dan voor Laurence zorgen? Ik streekde zijn arm om hem te troosten. 'We bedenken morgen wel iets. Niemand heeft ons gezien. Niemand kan ons in verband brengen met die vrouw. Ze zal zich beslist te veel hebben geschaamd om het aan iemand te vertellen. We moeten alleen bedenken waar we haar lichaam laten.'

'Weet je zeker dat niemand ons heeft gezien?'

'Er was helemaal niemand op het strand. Ik ben van de ene kant naar de andere gelopen om het te controleren. Ga naar bed, lieverd. Morgen voel je je vast beter.'

Hij keek me aan alsof ik gek was geworden.

Ik staarde onbewogen terug. 'Ik ben niet degene die haar heeft gewurgd.'

Er stroomden tranen over zijn wangen. 'Maar als jij haar niet had geslagen, zou ze misschien...'

'Wat? Langzamer zijn doodgegaan? Een permanente hersenbeschadiging hebben opgelopen?'

'We hadden kunnen zeggen dat we haar zo hadden gevonden!'

'Wil je soms terugrijden om haar daar te dumpen, vanuit een telefooncel een ambulance bellen en uitleggen wat je om één uur 's nachts op het strand deed?'

Hij tuurde in zijn glas.

'Maar wat moeten we dan doen?'

'We gaan naar bed.'

Op de trap hoorde ik het gebrom van de wasmachine. Ik vroeg me af waarom Laurence op vrijdagavond een was draaide. Dat was niets voor hem. Maar het herinnerde me er wel aan dat mijn kleding en die van Andrew ook moesten worden gewassen. We kleedden ons allebei uit en ik leg-

de de stapel wasgoed klaar om de volgende ochtend te wassen. Ik spoelde het zand van onze schoenen en veegde de delen van de vloer waar we over hadden gelopen schoon. Ik gooide het zand uit het blik in de achtertuin, op het verhoogde gedeelte van het gazon onder het keukenraam. Ik staarde er een tijdje naar. Ik had daar altijd al een bloembed willen hebben.

Toen ik later in bed glipte, sloeg ik mijn armen om Andrews trillende gedaante. Hij draaide zich naar me om en we bedreven de liefde, ons aan elkaar vastklemmend als overlevenden van een afgrijselijke ramp.

Tot een jaar geleden was Andrew een heel goede echtgenoot geweest. Eenentwintig jaar lang was ons huwelijk tegen alles bestand. Papa was diep onder de indruk van hem geweest. Op zijn sterfbed had hij gezegd dat hij gerustgesteld was, omdat hij me in goede handen achterliet. Papa was Andrews mentor geweest bij Hyland & Goldblatt. Hij had Andrew als zijn protegé onder zijn hoede genomen. Toen ik zesentwintig was, had papa me op een dag thuis gebeld om me te vertellen dat er die avond een bijzondere gast bij ons zou komen eten, en dat ik iets lekkers moest koken en mijn haar moest laten doen. 'Geen lippenstift,' zei hij. Papa had iets tegen make-up. 'Ik kan die sloeries met hun dikke laag make-up niet uitstaan!' zei hij vaak als hij het over Amerikaanse filmsterren had. Papa kon erg extreem zijn in zijn mening. 'Je bent mijn mooie dochter. Iets wat al mooi is, heeft geen opsmuk nodig.'

Ik was nieuwsgierig naar de gast en benieuwd waarom ik me voor hem moest opdoffen. Ik had natuurlijk kunnen weten dat papa ons wilde koppelen. Hij had zich geen zorgen hoeven maken. Andrew aanbad me vanaf het eerste moment dat hij me zag. Hij deed ontzettend zijn best om

me het hof te maken. Hij zei dat hij alles voor me zou doen. 'Ik kan mijn ogen niet van je afhouden,' zei hij. Zijn ogen volgden me inderdaad overal. Hij noemde me altijd zijn grootste geschenk, zijn grootste schat. Ik hield ook van hem. Mijn vader wist altijd wat het beste voor me was.

Onze verkeringstijd was kort en lieflijk. Andrew kwam uit een goede familie. Zijn overleden vader was kinderarts geweest en hoewel ik zijn moeder een beetje lastig vond, had ze geen bezwaar tegen onze relatie. Als Andrew met me trouwde, zou hij tenslotte ook Avalon krijgen, een vrijstaand landhuis met zes slaapkamers uit de late negentiende eeuw met veertig are grond eromheen in Cabinteely, een buitenwijk aan de zuidkant van Dublin. Andrew wilde na ons trouwen een eigen huis kopen, maar dat vond papa onzin. 'Jullie komen gewoon hier wonen. Dit is Lydia's thuis. Een gegeven paard moet je niet in de bek kijken.'

Andrew trok dus bij ons in. Papa gaf de grote slaapkamer op en nam zijn intrek in de slaapkamer aan de overkant van de gang. Andrew mopperde er een beetje over tegen mij. 'Liefje, begrijp je dan niet hoe ongemakkelijk het is? Ik woon in hetzelfde huis als mijn baas!' Ik moet inderdaad toegeven dat papa Andrew flink liep te commanderen, maar Andrew wende er al snel aan. Ik denk dat hij wel wist dat hij enorm veel geluk had gehad.

Andrew vond het niet erg dat ik geen feestjes wilde organiseren en niet met andere stellen wilde omgaan. Hij zei dat hij het prima vond om me voor zichzelf te houden. Hij was lief, vrijgevig en attent. Confrontaties ging hij meestal uit de weg, dus we hadden niet vaak ruzie. Als hij geïrriteerd was, wilde hij nog weleens ergens tegenaan schoppen of met iets gooien, maar volgens mij doet iedereen dat van tijd tot tijd. En na afloop had hij altijd enorme wroeging.

Andrew klom gestaag langs de bedrijfs ladder omhoog,

totdat de vele uren op de golfbaan zich eindelijk uitbetaalden en hij drie jaar geleden werd benoemd tot rechter bij de strafrechtbank. Hij was een gerespecteerd lid van de maatschappij. Als hij iets zei, werd er naar hem geluisterd en hij werd in de kranten geciteerd. Hij stond wijd en zijd bekend als de stem der rede in juridische kwesties.

Maar vorig jaar had Paddy Carey, zijn goede vriend, accountant en golfpartner, het land verlaten met medeneming van ons geld. Ik had verwacht dat Andrew wel voorzichtig zou zijn met onze financiën. Dat was de taak van een echtgenoot: geld verdienen en voor het economische welzijn van het gezin zorgen. Hij had alles echter aan Paddy toevertrouwd en Paddy had ons allemaal voor de gek gehouden. We bleven achter met een enorme berg schulden en Andrews aanzienlijke salaris was amper genoeg om in ons levensonderhoud te voorzien.

Had ik dan toch een slechte partij getrouwd? Het was mijn taak om verzorgd, mooi en charmant te zijn. Een huisvrouw, metgezellin, goede kok, geliefde en moeder. Een moeder.

Andrew stelde voor om een deel van het land aan ontwikkelaars te verkopen om aan geld te komen. Ik reageerde vol afschuw op het voorstel. Mensen met onze status deden zo iets niet. Ik had mijn hele leven doorgebracht in Avalon. Mijn vader had het van zijn vader geërfd en ik was er geboren. En mijn zus was er gestorven. Ik weigerde een compromis te sluiten en een deel van Avalon te verkopen. En ik weigerde ook elk compromis over het geld dat we nodig hadden om de vrouw te betalen.

Helaas moesten we Laurence wel van het verschrikkelijk prijzige Carmichael Abbey halen en hem in plaats daarvan naar het St. Martin sturen. Het ging me echt aan het hart. Ik wist dat hij daar ongelukkig was. Ik wist dat hij er werd

gepest vanwege zijn afkomst en accent, maar er was gewoon geen geld. Andrew verkocht in stilte een deel van het familiezuiver om onze schulden af te betalen en zo een financiële ramp te voorkomen. Hij kon niet het risico nemen dat hij bankroet werd verklaard, want dan zou hij ontslag moeten nemen als rechter. We hadden nooit een extravagant leven geleid, maar moesten toch afstand doen van enkele luxezaken die we tot dan toe normaal hadden gevonden. Hij zegde zijn lidmaatschap van de golfclub op, maar beweerde dat hij mijn vasteklantenrekeningen bij Switzers en Brown Thomas best kon betalen. Hij vond het altijd vervelend om me teleur te stellen.

En nu dus dit. Een dode jonge vrouw in de kofferbak van de auto in de garage. Ik vond het naar dat ze dood was, maar ik durf eerlijk gezegd niet te zweren dat ik haar onder dezelfde omstandigheden niet zelf zou hebben gewurgd. We wilden gewoon ons geld terug. Ik moest steeds aan de littekens aan de binnenkant van haar arm denken. Ik had op de BBC een documentaire over heroïneverslaafden gezien en in de krant artikelen over een heroïne-epidemie gelezen. Het leek me duidelijk dat ze ons geld in haar ader had gespoten, alsof onze behoeften en wensen er niet toe deden.

Terwijl Andrew onrustig sliep, af en toe zachtjes jammerend of een kreet slakend, maakte ik plannen.

De volgende dag was een zaterdag en Laurence sliep die ochtend uit. Ik droeg Andrew op om zo weinig mogelijk te zeggen. Hij stemde er gretig mee in. Hij was hologig en zijn stem trilde een beetje, iets wat na die avond nooit meer helemaal verdween. Laurence en hij hadden altijd al een moeizame relatie gehad en spraken bijna nooit met elkaar. Ik was van plan om Laurence die dag het huis uit te werken

door hem met een of andere smoes de stad in te sturen, zodat Andrew de jonge vrouw in de tuin kon begraven. Andrew reageerde geschokt toen ik hem mijn plan vertelde, maar ik wist hem duidelijk te maken dat ze op die manier niet kon worden ontdekt. We hadden de volledige zeggenschap over ons terrein. Zonder onze toestemming mocht er niemand komen. Geen van onze burens keek uit op onze grote achtertuin. Ik had al bedacht waar ze het beste kon worden begraven. In mijn jeugd had er onder het keukenraam een siervijver gelegen, met daarnaast een plaat. Na de dood van mijn zus had papa de vijver echter volgestort. De stenen rand, die al bijna veertig jaar onder de aarde verborgen lag, had heel toepasselijk wel iets van een graf.

Nadat Andrew het lijk had begraven, kon hij de auto schoonmaken en stofzuigen tot er geen spoor van vezels of vingerafdrukken meer te vinden zou zijn. Ik was vastbesloten om alle mogelijke voorzorgsmaatregelen te nemen. Door zijn werk wist Andrew precies wat voor soort dingen op iemands schuld konden wijzen. Niemand had ons op het strand gezien, maar we konden maar beter het zekere voor het onzekere nemen.

Toen Laurence aan de ontbijttafel aanschoof, liep hij mank. Ik deed mijn best om opgewekt te klinken. 'Hoe gaat het met je, lieverd?' Andrew verstopte zich achter *The Irish Times*, maar ik zag dat zijn handen de krant stevig vasthiel- den om te voorkomen dat ze beefden.

'Mijn enkel doet pijn. Ik ben gisteravond op de trap gestruikeld.'

Ik bekeek zijn enkel vluchtig. Hij was opgezet en waarschijnlijk verstuikt. Dat verpestte mijn plan om hem de stad in te sturen. Maar ik kon mijn zoon wel in huis vast-

houden, hem zogezegd tot één plek beperken. Ik verbond zijn enkel en droeg hem op de hele dag op de bank te blijven liggen. Op die manier kon ik op hem letten en hem weghouden bij de achterkant van het huis, waar de begrafenis moest plaatsvinden. Laurence was geen actieve jongen, dus hij vond het helemaal niet erg om de hele dag op de bank televisie te kijken en al zijn eten op een dienblad aangereikt te krijgen.

Toen de schemering inviel en de klus was geklaard stak Andrew buiten een vuur aan. Ik weet niet wat hij verbrandde, maar ik had hem op het hart gedrukt om alle bewijzen uit de weg te ruimen. ‘Zie het maar als een van je rechtszaken. Wat voor dingen geven de leugens prijs? Ga grondig te werk!’ En ere wie ere toekomt: grondig was hij.

Maar Laurence was een slim kind. Hij was intuïtief, net als ik, en zijn vaders sombere, kribbige stemming ontging hem niet. Andrew wilde per se het journaal zien, vermoedelijk doodsbang dat de vrouw erin zou worden genoemd. Dat was niet het geval. Na afloop beweerde hij dat hij griep had, en hij ging vroeg naar bed. Toen ik later bovenkwam, was hij bezig spullen in een koffer te gooien.

‘Wat doe je?’

‘Ik kan er niet tegen. Ik moet hier weg.’

‘Waarnaartoe? Waar wil je dan naartoe? We kunnen er nu niets meer aan veranderen. Daar is het te laat voor.’

Hij keek me voor het eerst recht aan, ziedend van woede. ‘Het is allemaal jouw schuld! Zonder jou had ik haar nooit ontmoet. Ik had er nooit mee moeten instemmen. Het was vanaf het begin een krankzinnig plan, maar jij weigerde erover op te houden. Je was geobsedeerd! Je hebt me veel te veel onder druk gezet. Ik ben helemaal niet zo’n man die...’ Hij maakte zijn zin niet af, want hij was toevallig juist wél zo’n man die een onbekende jonge vrouw wurgde. Alleen

had hij dat tot nu toe niet geweten. Bovendien was mijn plan perfect geweest. Hij was degene die het had verknoeid.

‘Ik heb nog zo tegen je gezegd dat je een gezonde vrouw moest uitkiezen. Heb je die sporen op haar armen niet gezien? Ze was een heroïneverslaafde. Herinner je je die documentaire niet meer? Haar armen kunnen je onmogelijk zijn ontgaan.’

Hij liet zich snikkend op het bed vallen en ik hield zijn hoofd in mijn armen om het geluid te dempen. Laurence mocht het niet horen. Toen zijn schouders niet meer zo hevig schokten, keerde ik de koffer om op het bed en legde ik hem terug op de kast.

‘Berg je spullen op. We gaan helemaal nergens naartoe. We gedragen ons zoals we ons altijd gedragen. Dit is ons thuis en wij zijn een gezin. Laurence, jij en ik.’